

функція) на основі аналізу результатів їх педагогічної діяльності, яка переважно складається з підготовки та проведення ранкових зустрічей, уроків, виховних заходів із застосуванням сучасних навчальних технологій. У цей період посилюється значення менторського супроводу з боку вчителів-практиків, які ознайомлюють молодих педагогів з тонкощами професійної адаптації та самоорганізації.

Підсумовуючи вищезазначене, слід зауважити, що успіх професійного зростання майбутніх учителів початкової школи під час практики залежить від взаємоузгодженості дій і відповідального ставлення до поставлених завдань усіх учасників цього процесу (здобувачів вищої освіти, викладачів, педагогів).

Список використаних джерел

1. Бутенко Н. Ю., Грущенко Л. М. Педагогічна практика: підготовка та реалізація: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 184 с.
2. Кіт Г. Г. Педагогічна практика в системі ступеневої підготовки вчителя початкових класів: навч. посіб. для студ. ВНЗ спец. «Початкове навчання». Вінниця: Едельвейс і К, 2007. 224 с.
3. Коваль Л. В., Попова О. І., Нестеренко М. М. Дидактико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до моделювання сучасного уроку в початковій школі. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 3. Бердянськ: БДПУ, 2018. С. 85–94.
4. Комар О.А. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних технологій: теоретико-методичні аспекти: монографія. Умань: Софія, 2008. 332 с.

Марина НЕТРЕБА,

кандидатка філологічних наук,
доцентка кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Реформування вищої школи і вимоги до випускників закладів вищої освіти України докорінно змінюються навчальні методики викладання фахових дисциплін, у тому числі й дисципліни психолого-педагогічного циклу. З'являються нові вимоги, яким повинна відповідати «дисципліна про дисципліни». На сьогоднішній день мета курсу може бути сформульована приблизно так: «Навчити здобувачів вищої освіти застосовувати сучасні технології навчання у вищій школі, основні методи та форми міжособистісної взаємодії» [2, с. 24].

Навчальний процес сучасних закладів вищої освіти здійснюється на базі поєднання різних форм його організації. Основними формами

навчання є лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття, спецкурси, спецсемінари, педагогічна практика, консультації, колоквиуми, контрольні, курсові й кваліфікаційні роботи.

Самостійна робота є особливою формою, вищою мірою учбової діяльності. Вона обумовлена індивідуальними психологічними відмінностями здобувача вищої освіти та особливостями які вимагає високого рівня самосвідомості, рефлексивності. Самостійна робота може здійснюватися як у позааудиторний час, так і на лекційному занятті в письмовій або усній формі.

Самостійна робота – це вид навчальної діяльності, що виконується здобувачем вищої освіти без безпосереднього контакту з викладачем або керований ним опосередковано через спеціальні учбові матеріали [1, с. 63].

Така робота в процесі навчання фахівців в галузі педагогіки дисциплін є складовою частиною навчальної роботи і має на меті закріплення і поглиблення отриманих знань і навичок, пошук і придбання нових знань, у тому числі з використанням автоматизованих повчальних систем, а також виконання учбових завдань, підготовку до майбутнього зайняття, заліків і іспитів.

Головними особливостями організації навчання фахівців галузі початкової освіти є специфіка вживаних методик навчальної роботи і міра їх самостійності у навчанні. Викладач тільки направляє пізнавальну активність студента, який сам здійснює пізнавальну діяльність. Самостійна робота завершує завдання усіх видів учбової роботи [3, с. 125].

В організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти спеціальності «Початкова освіта» особливо важливо правильно визначити об'єм і структуру змісту учбового матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, а також необхідне методичне забезпечення самостійної роботи. Останнє, як правило, включає програму робіт, варіантні завдання, нестандартні індивідуальні завдання для кожного здобувача вищої освіти та інструментарій для їх виконання. Вживані зараз різні методичні посібники з самостійної роботи носять зазвичай інформаційний характер. Але на даний час для здобувачів вищої освіти необхідно орієнтувати на творчу діяльність в контексті кожної навчальної дисципліни.

Отже, ефективність самостійної роботи зі здобувачами вищої освіти залежить не лише від методів і прийомів навчання, а й від форм організації навчальної роботи. Сучасні форми організації навчання у вищій школі ґрунтуються на взаємозумовленій діяльності викладача й здобувача вищої освіти і становлять певні структурно-організаційні різновиди навчальних занять, чітко визначених у часі й просторі та спрямованих на упорядкування навчального процесу, досягнення його дидактичних завдань.

Список використаних джерел

1. Катеренчук І. П. Самостійна робота студентів на терапевтичній кафедрі медичного ВНЗ: учора, сьогодні, завтра. *Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів*. Полтава, 2017. С.62–64
2. Стрельников В. Ю., Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.
3. Токарь Л. Самостійна робота як основна форма здійснення самостійної навчальної діяльності студентів у вищій школі. *Молодь і ринок*. №1 (72), 2011. С. 124–128.

Тетяна НІКОНЕНКО,

кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри початкової освіти,
Бердянський державний педагогічний
університет,

Єлизавета ЧОРНА,

здобувачка першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти факультету психолого-
педагогічної освіти та мистецтв,
Бердянський державний педагогічний
університет

УРАХУВАННЯ ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧНІВ ПОКОЛІННЯ Z НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

В українській системі освіти впродовж останніх років відбувається модернізація змісту, методів, форм та засобів організації навчання здобувачів початкової освіти. Ці процеси обумовлені насамперед тим, що в ХХІ столітті складні соціально-економічні умови, конкуренція на ринку праці тощо. Через ці та інші чинники освітня система повинна орієнтуватися на відкрите та гнучке навчання молодших школярів. Саме реформування загальної середньої освіти втілює в собі урахування вікових особливостей учнів цього часу.

Мета дослідження – дослідити вікові особливості учнів на уроках математики в умовах Нової української школи.

Сучасний молодший школяр – представник цифрового покоління. Саме ці здобувачі початкової освіти народилися із «гаджетом у руках», вони з раннього віку орієнтуються у меню мобільних телефонів, планшетів, користуються мережею Інтернет для пошуку мультфільмів тощо. Діти на підсвідомому рівні вміють шукати інформацію, швидше її сприймають за дорослих, переключаються з однієї на іншу. Тому, батьки дошкільнят покладають на них великі надії, формують їх ранній

**Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ФАХОВОГО ЗРОСТАННЯ
ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

26–27 листопада 2020 року

Бердянськ – 2020

Друкується за рішенням вченої ради факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету
Протокол №4 від 30 листопада 2020 року

Редакційна колегія:

Коваль Людмила Вікторівна – декан факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету, докторка педагогічних наук, професорка, заслужений працівник освіти України.

Гура Тетяна Євгеніївна – докторка психологічних наук, професорка, проректорка з наукової роботи та міжнародної діяльності Комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Лісіна Лариса Олександрівна – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри педагогіки факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету.

Крамаренко Алла Миколаївна – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри початкової освіти факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету.

Барбашова Ірина Анатоліївна – докторка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

Ярошук Лілія Григорівна – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

Сідорцова Світлана Олександрівна – старша лаборантка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти: матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (26–27 листопада 2020 року., Бердянський державний педагогічний університет). Бердянськ, 2020. 358 с.

Відповідальність за зміст та достовірність інформації (тез) несуть автор(и).